

Burçak GÜNDAY TUNA

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

Yapay Zeka ile Sorgulamayı Derinleştirmek: PYP Sınıfları İçin Yeni Perspektifler

Yapay Zeka destekli eğitim, öğrenme ve öğretme süreçlerini iyileştirmek, kişiselleştirmek ve verimli hale getirmek için yapay zeka teknolojilerinin kullanılmasıdır. Ancak PYP (İlk Yıllar Programı) için yapay zeka sadece teknoloji kullanmaktan öte; sorgulama temelli öğrenmeyi derinleştiren, kavramsal anlayışı güçlendiren ve öğrenen profilini destekleyen araçlar ve stratejiler sunmak demektir.

Bu yaklaşım, öğretmenlerin rolünü kökten değiştiriyor.

1. Öğretmenin Yeni Rolü: Rehber ve Mentor

Yapay zeka, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını ve sorgulama hızlarını analiz ederek öğretmene her öğrenci için özel öğrenme yolları ve kaynaklar belirlemesinde destek olur. Bu sayede öğretmenler, değerlendirme ve içerik bulma gibi rutin görevlerden kurtularak daha yaratıcı bir rehber ve mentor rolüne geçer.

Yapay zekanın sağladığı anlık veri ve kişiselleştirilmiş geri bildirimler, öğretmenlerin odak noktasını idari işlerden alıp, derin düşünmeyi teşvik eden pedagojik liderliğe taşır.

2. Yapay Zeka Destekli PYP Etkinlik Örnekleri

Yapay zeka araçları, soyut PYP kavramlarını somutlaştırmak ve öğrencileri sorumlu eyleme geçirmek için güçlü bir potansiyel sunar. Sınıf seviyeleri düzeyinde ve temalarda yapılan çalışmaların örneklerini bir inceleyelim.

1. Sınıflar Düzeyi

Tema: Bulunduğumuz Zaman ve Mekan (Kavramlar: Değişim, Bağlantı)

Araç: AutoDraw ile Yapay Zeka Destekli Çizim

- **Etkinlik:** Öğrenciler geçmişteki bir sanat eserinin (örneğin, ilk fotoğraf makinesi) kabataslak çizimini yaparlar. AutoDraw, öğrencinin özensiz çizimini anında tanıyıp mükemmel bir şekle dönüştürerek, bugünün (modern kamera/telefon) çizimlerini yanına ekler.
- **Kavramsal Sorgulama:** Bu görsel karşılaştırma, Değişim ve Bağlantı kavramlarını somutlaştırır ve öğrencileri doğrudan kavramsal sorgulamaya yönlendirir.

Tema: Gezegeni Paylaşma (Kavramlar: Bağlantı, Nedensellik)

Araç: Seek by iNaturalist ile Doğa ile Tanışma

- **Etkinlik:** Öğrenciler okul bahçesinde gördükleri bir bitkinin fotoğrafını çeker. Yapay zeka, anında o canlının adını ve bilgisini verir.
- **Kavramsal Sorgulama:** Bu anlık tanıma özelliği sayesinde, soyut olan Bağlantı ve Nedensellik kavramları somutlaşır. Öğretmen, bu bilgiyi kullanarak öğrencilere "Bu canlıyı koruma seçimimiz, doğal yaşamı nasıl etkiler?" diye sorar ve 6-7 yaşındaki çocukların sorumlu eyleme geçişini sağlar.

2. Sınıflar Düzeyi

Tema: Kendimizi İfade Etme Yollarımız (Kavramlar: Bakış Açısı, Biçim, Sorumluluk)

Araç: Quick Draw ile Yapay Zeka Desteği

- **Etkinlik:** Öğrencinin çizdiği beden dili biçimi (Örn: Çapraz kollar) yapay zeka tarafından hızla tanınır.
- **Kavramsal Sorgulama:** Bu anlık geri bildirim, öğrencilerin kendi Bakış Açısı ile dış dünyadan gelen algı arasındaki Sorumluluğu sorgulamasını sağlar: "Benim kızgınlık Biçimim, yapay zeka ve diğer insanlar tarafından aynı mı anlaşılıyor?" Bu keşif, onları kendi ifade biçimlerini daha dikkatli kullanmaya ve iletişim sorumluluğunu fark etmeye yönlendirir.

Araç: Adobe Character Animator ile Animasyon Oluşturma

- **Etkinlik:** Öğrenciler mimiklerini ve seslerini kullanarak duygularını anlatan kısa bir animasyon oluşturur. YZ, öğrencinin mimiklerini gerçek zamanlı olarak seçtiği sanal karaktere yansıtır.
- **Kavramsal Sorgulama:** Öğrenciler, kendi yüz ifadelerinin dijital bir karaktere anında nasıl **Biçim** verdiğini görerek, duygularını ifade etme gücünü somut bir şekilde deneyimler. Bu süreç, ifadelerinin başkaları üzerindeki **Etkisini** ve iletişim **Sorumluluğunu** fark etmelerine yardımcı olur.

3. Sınıflar Düzeyi

Tema: Kendimizi Düzenleme Biçimimiz(Kavramlar: İşlev, Sorumluluk, Nedensellik)

Araç: Canva Magic Studio (Metinden Görsele) & Kontrollü Chatbot

- **Bilgi Toplama:** Öğrenciler, kontrollü bir Chatbot arayüzü kullanarak seçtikleri bir kurumun (Örn: Okul/Belediye) temel işlevleri ve çevre üzerindeki nedensel etkileri hakkında bilgi edinir.
- **Görselleştirme:** Edindikleri bilgileri kullanarak Canva Magic Studio'nun Metinden Görsele özelliğine geçerler. Kurumun sorumlu ve sorumsuz davranışlarının sonuçlarını anlatan zıt komutlar girerler (Örn: "Kirlili nehir" ve "Temiz su kullanan mutlu şehir").
- **Sorgulama ve Eylem:** Yapay Zeka'nın ürettiği iki çarpıcı görseli yan yana kıyaslayarak , kurumun İşlev ve Sorumluluk kavramlarının toplumsal yaşantı üzerindeki etkisini somut bir ürünle (Afiş) sergileme eylemine geçerler.

Tema 2: Dünyanın İşleyişi(Kavramlar: Bağlantı, İşlev, Nedensellik)

Araç: Canva Magic Studio (Metinden Görsele)

1. **Görsel Üretimi:** Öğrenciler, Canva Magic Studio'nun Metinden Görsele özelliğini kullanarak doğadaki döngü aşamalarını (Örn: Karbon döngüsü, su döngüsü) anlatan detaylı ve açıklayıcı görseller üretirler.
2. **Kavramsal Somutlaştırma:** Yapay zeka, karmaşık bilimsel veriyi basit, estetik ve görsel olarak anlaşılır bir biçime dönüştürür.
3. **Eylem:** Öğrenciler, bu yapay zeka destekli görsel döngüleri bir araya getirerek, eğitim ve sunum materyali olarak kullanma eylemine geçerler (sınıf panosu veya arkadaşlarıyla paylaşım).

4. Sınıflar Düzeyi

Tema: Kim Olduğumuz (Kavramlar: Biçim, İşlev, Nedensellik)

Araç: Canva Magic ile Kodlama (Bilgi Kartı Hazırlama)

4. **Sorgulama ve Özetleme:** Öğrenciler, Canva Magic gibi yapay zeka destekli araçları kullanarak hakların türleri, yapısı ve haklarını kullanan bireyin çevresine etkilerini yansıtan bir "Bilgi Kartı" hazırlarlar.
5. **Kavramsal Analiz:** Hazırlanan bu kartlarda her öğrenci:
6. Bir hakkın biçimini tanımlar.
7. O hakkın işlevini açıklar.
8. Bu hakkı sorumlu şekilde kullanmanın çevrede nasıl bir sonuç (neden–sonuç ilişkisi) oluşturduğunu örnekle gösterir.

Sonuç olarak: Yapay zeka destekli araçlar, PYP eğitim felsefesiyle birleştiğinde, öğretmenleri idari yüklerden kurtarıp öğrencileri derin, kavramsal sorgulamaya ve sorumlu

eyleme geçmeye teşvik eden kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunar. Bu, geleceğin küresel vatandaşlarını yetiştirme vizyonu için kritik bir adımdır.